

INGURUMEN INPAKTUAREN AZTERLANAREN IRISMEN DOKUMENTUA, BAZKARDON (ANDOAINEN) A-15 ETA N-I ERREPIDEEN KONEXIOA TOLOSARAKO NORANZKOAN HOBETZEKO ETA ANDOAINGO INGURUAN INTEGRATZEKO ERAIKUNTZA PROIEKTUARENA

1. Aurrekariak.

3/1998 Legeari, otsailaren 27koari, Euskal Herriko Ingurumena Babesteko lege orokorrari jarraituz, 2 kilometro baino gehiagoko luzera duten autobideak, autobiak, bide azkarrak, errepide arruntak, saihesbideak eta trazatu aldaketak egiteko nahitaez egin beharko da ingurumen inpaktuaren ebaluazio arrunteko prozedura, proiektua egiteko edo, hala badagokio, baimentzeko ebazpen administratiboaren aurretik.

Ildo horretan, 2021eko uztailaren 29an, GFaren Bide Azpiegituren Departamentuak Bidegi foru sozietatearen bitartez eskatu zion Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiari Bazkardon (Andoainen) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosarako noranzkoan hobetzeko eta Andoaingo inguruan integratzeko proiektuaren (1-NC-36/2022-PT) ingurumen inpaktuaren azterlanaren irismen dokumentua, Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiak eman zuena 2021eko abenduaren 10ean. Irismen dokumentu horrek biltzen zituen ingurumen inpaktua ebaluatzeko izapidea hasteak ukitutako administrazio publikoei eta pertsona interesdunei egindako aurreko kontsulten emaitzak, baita proiektua egiteko aintzat hartu beharreko alderdirik garrantzitsuenak eta dagokion ingurumen inpaktuaren azterlanarenak ere.

Beranduago, 2022ko ekainaren 29an eta 30ean, eta Gipuzkoako Errepideen eta Bideen Testu Bateginaren 21. artikuluan eta 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 36. eta 37. artikuluetan xedatutakoari jarraituz, proiektua baimentzeko organoa denez, Bide Azpiegituren Departamentuak informazio publikoko izapidea eta ukitutako administrazio publikoen eta pertsona interesdunen kontsultarena egin zizkion proiektuari eta ingurumen inpaktuaren azterlanari.

Izapide horiek egin eta gero, 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, 39. artikuluari jarraituz, 2022ko azaroaren 7an Bide Azpiegituren Departamentuak Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiari bidali zion Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosarako noranzkoan hobetzeko trazatuaren proiektuaren (1-NC-36/2022-PT) ingurumen inpaktuaren ebaluazio arruntaren eskaera, eta, horrekin batera, baita proiektu teknikoa, ingurumen inpaktuaren azterketa, ukitutako administrazio publikoen txostenak eta informazio publikoko fasean jasotako alegazioei buruzko txosten teknikoa ere, Ingurumen eta Obra Hidraulikoetako Departamentuak ingurumen inpaktuaren dagokion adierazpena egin zezan.

Eskaera horri erantzuteko, 2023ko urtarrilaren 10ean, Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiak Bide Azpiegituren Departamentuari jakinarazi zion aurkeztutako dokumentazioa aztertzean ikusi zela bidalitako ingurumen inpaktuaren azterketa osatu egin behar zela alderdi batzuetan, eta, hortaz, jakinarazi zion etenda gelditzen zela ingurumen inpaktuaren ohiko adierazpena egiteko epea, harik eta Bide Azpiegituren Departamentuak dokumentazioa bidali arte.

Halaber, Bide Azpiegituren Departamentuko Proiektu eta Eraikuntza Zerbitzuak informazio publikoko eta ukitutako administrazio publikoen eta pertsona interesdunen kontsulten izapideak iraun bitartean jasotako alegazioak aztertu ondoren, 2023ko martxoaren 14an, jakinarazi zuen idatzi beharreko eraikuntza proiektuan Bizikidetza-II izeneko aukerako trazatua mantenduta aintzat hartu behar direla eta txertatu egin behar direla zenbait parametro eta aldaketa, haien tamaina dela eta, eragin egiten dietela hainbat arlori eta alderdi funtzionali, eta izapidetu zen trazatu proiektuan jasotakoez besteko ingurumen eragin nabarmenak dakartzatela.

Azkenik, aurreko guztian oinarrituta, Bide Azpiegituren Departamentuak 2023ko martxoaren 16ko Foru Aginduz ebatzi zuen bertan behera uztea izapidetzea eta amaitutzat jotzea Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosaranzko noranzkoan hobetzeko trazatu proiektuaren (1-NC-36/2022-PT) prozedura, eta haren azalpen zatian jasotako zehaztapenak zituen eraikuntza proiektu bat idaztea ebatzi zuen, onetsi aurretik ingurumen inpaktuaren ohiko ebaluazioa jasoko zuena.

Hortaz, GFaren Bide Azpiegituren Departamentuak prozedura hasi zuen Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosaranzko noranzkoan hobetzeko eta Andoaingo inguruan integratzeko proiektua (gakoa: 2-NC-51/2022) onesteko. 10/2021 Legean, abenduaren 9koan, Euskadiko Ingurumen Administrazioari buruzkoan, xedatutakoari jarraituz, 2023ko ekainaren 30eko idazki baten bidez Ingurumen Administrazioako Zuzendaritza Nagusiari eskatu zitzaion ingurumen inpaktuaren azterketaren irismen dokumentua. Eskaera horrekin batera aurkeztu zen proiektuaren hasierako dokumentua, 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 34.2. artikuluan jasotako edukiak eta dagozkion planoak barne.

Eskaera jaso ondoren, eta ingurumen inpaktuaren azterketaren zabaltasun maila zehazteko, Ingurumen Administrazioako Zuzendaritza Nagusiak informazio publikoko izapidea eta kontsultena hasi zituen, 21/2013 Legean, abenduaren 9koan, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoan, jasotako moduan.

Irismen dokumentu honetan daude jasota aipatutako proiektuaren ingurumen inpaktuaren ebaluazioko izapidea hastearen ondoriozko kontsulten emaitzak, baita Ingurumen Administrazioako Zuzendaritza Nagusiaren iritziz dagokion ingurumen inpaktuaren azterketa egiteko aintzat hartu beharrezkotzat jotzen dituen alderdirik garrantzitsuenak ere.

2. Proiektuaren deskribapena eta ezaugarriak.

Gaur egun Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioan sortzen diren trafiko fluxuari lotutako arazoak ebazteko, bereziki A-15etik datorren eta hegoaldera (Tolosa) doan trafikoari lotutakoak, 2011n Gipuzkoako Foru Aldundiak planteatu zuen saihezbide bat eraikitzea. Dena den, irtenbide hori garatzearen kostu ekonomikoa eta zailtasun tekniko handia dela eta, beste aukera batzuk planteatu dira, eta honako hauek dira nagusiak:

- Saihezbide korridorea: Errepide berri baten bidezko irtenbidea da, baina 2011n proposatutakoa baino apalagoa, A-15 errepideari saihezbide bat egitea soilik Tolosarako noranzkoan. Egungo egitura aldatzean datza, egun N-I eta A-15 errepideetatik datozen trafikoen galtzaden bizikidetza zatia kenduta. Korridore horretarako bi aukera proposatu dira (V-I eta V-II), irtenbide berbera dutenak Bazkardo inguruan. Haien arteko ezberdintasun bakarra Sorabilla gunean dago; bertan irtenbide ezberdinak dituzte, auzotik sartzeko aukeren arabera.
- Bizikidetza korridorea: Loturaren egungo egitura mantentzen du, bizikidetza zati bat baitago A-15 eta N-I errepideetatik datozen trafikoen artean, Sorabillako lotunera arte dagoen bide plataforma berean zirkulatzen baitute. Korridore horretarako hiru aukera daude (C-I, C-II eta C-III), irtenbide berbera dutenak Bazkardo inguruak eta ikastolako bihurguneak bat egiten duten gunean. Hiruren arteko ezberdintasuna Sorabilla inguruan dago, auzotik sartzeko aukeren arabera.

Proposatutako bost aukerak hainbat irizpiderekin aztertu ondoren, eta bakoitzaren alderdi teknikoak (konektagarritasuna, bide segurtasuna, zerbitzuak, egiturak, trafikoarentzako eraginak, etorkizunean handitzearekin duten bateragarritasuna), sozioekonomikoak (plangintzarentzako eragina, desjabetzeak, jarduera ekonomikoentzako eraginak, txirrindularientzako ibilbideen irtenbideak, irisgarritasuna, iragazkortasun transbertsala, beste organismo batzuekiko koordinazioa), ingurumenekoak (lurra eta zorua, hidrologia, hots kutsadura, inguru biotikoa –habitata eta landareak–, paisaia eta kultur ondarea) eta ekonomikoak (obren balioespena eta desjabetzeen balioespena), analizatu ostean, bizikidetza korridorearen C-II aukera hautatu da, egindako azterketa askotan besteak baino hobea izan baita.

Horregatik, aukera horren trazatuaren arabera, 2023an egin da Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosarako noranzkoan hobetzeko eta Andoaingo inguruan integratzeko proiektua, honako ezaugarri nagusi hauekin:

- Bazkardo ingurua: Leizotzeko lotunearen eta Buruntzako biribilgune goratuarekiko konexio adarraren arteko A-15 errepidearen bide plataforma handituko da, hirugarren erreia txertatuta soilik Tolosarako noranzkoan. Horretarako, ebaketa handi bat egin behar da Elizalde baserriaren guneko ezpondan, eta

eraikinei ez eragiteko euste horma bat ere bai (Elizalde baserria eta inguruko eraikinak). Biribilduenaren irteteko adarrera helduta, A-15 errepidea bereizi egingo da egungo plataformatik, eta goratu egingo da egungo trazatutik. 625 metro luze den zubibide bat osatuko du, Ziako errekaaren lurpeko pasabidearen eta Buruntza eta Bazkardoko lotuneen eta N-I errepidearen beraren gainetik, eta hari lotuko zaio eskuinetik. Biaduktua ezartzeak esan nahi du N-I errepidearen eta Calonge auzoan dauden industria eta bizitoki eraikuntzetara heltzeko zerbitzu bidearen arteko konexio bidea zuzendu behar dela.

Egun Mimendi auzoak duen hots inpaktu handia dela eta, zarata txikitzeke neurriak hartu behar izan dira eta ipar-hego norabidean errepidearen zati bat estali behar izan da. Etorkizuneko estalkiak Andoaingo hiri bilbadurako barne bide bat birdefinitzen du, Ama Kandida-Ilarramendi, Mimendi iparraldean, Gurutze Gorriko ingurua, hegoaldean, lotzen dituen. Hiri garapeneko espazio berri hori sortzean, gainera, errepidearen bi aldean arteko iragazkortasuna bermatu behar da, eta, horretarako, oinezkoentzako pasabide bat jarriko da estali gabeko N-I errepidearen plataformaren gainean, egungo loturazko pasabide metalikoaren ordean.

Aurrerago, Oria gaineko egungo zubibidearen plataforma zabaldu egingo da, errei berria izan dezan; horretarako, enpresa baten eraikin batzuk bota egin beharko dira, baina aukera ematen du zerbitzu bide berriaren biaduktuan jarraitzeko, Calonge eta Comao guneen luzekako loturarako zehaztutako espaloiekin. Horrek ahalbidetu egiten du oinezkoentzako eta txirrindularientzako bide bat egitea, A-15 eta N-I errepideetatik kanpo. Beste biribilgune bat proposatu da Borda Berri gunerako sarrera konexioei irtenbide emateko, eta Comaoko azpiko pasabidea zabaldu egingo da, Txistoki ingurura eta Andoaingo erdigunera heltzeko.

- Ikastola/Sorabilla ingurua: Ikastolako bihurgunea zuzenduko da (erradioa, altxaera eta peralteak), eta, horregatik, ebaketa handi bat egin beharko da Allurralde baserriaren magalean. Horrek inpaktu txikiaren bat izango du muturreko eraikin txikienetakoren batean, eta konexio bideren batean. Jarraian, N-I errepidearen trazatuak egungo N-I errepidearen sestra, bai oinplanoan bai altxatuan, eta errei bat gehituko zaio bide plataformaren ertzean, Tolosarako noranzkoan. Inpaktu partzial handiagorik saihesteko, azkenean ez da aldatuko Sorabillako lotunearen egungo osaera. Proposatu da handitze zehatz batzuk egitea soilik dagoeneko badagoen azpiko pasabidean eta irteteko adarrean. Aurreikusi da azken horretan pantaila bat jartzea, alboan, Sorabilla auzoari hots babesa emateko. Halaber, aurreikusi da inguru horretan beharrezko euste lanak egitea trazatuan, Kordoba baserriari eta egungo pisatze baskularen ondoko eraikin bati eragitea saihesteko.

Jarduketa horien ondorioz, gutxi gorabehera 350 000 m³ lur induskatuko dira. Soberakinak uzteko bederatzi leku posible aztertu ondoren hainbat irizpide erabiliz, azkenean bi leku zehaztu dira: iparraldeko soberakinen biltegia (gutxi gorabehera 240 000 m³), Buruntza auzoko ezpondaren ibarbidean, Rezolaren jabetzako harrobiaren ondoan, eta hegoaldeko soberakinen biltegia (148 000 m³, gutxi gorabehera), Sorabilla auzoko magalaren ibarbidean, Balastrain Matxinea gunearen ondoan.

3. Ukitutako administrazio publikoen eta pertsona interesdunen kontsulta.

21/2013 Legearen, 34. artikuluari jarraituz, Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiak kontsulta egin die administrazio eta instituzio hauei; organo sustatzaileak egindako dokumentazioa bidali die, haien iritziz proiektuaren ingurumen inpaktuaren ebaluazio arruntan aintzat hartu beharreko funtsezko alderdien inguruan egoki irizitako oharak egin ditzaten, dagokion ingurumen inpaktuaren azterketaren zabalatasuna eta xehetasun maila ezartzeko:

- GFAko Mendietako eta Natura Inguruneke Zuzendaritza Nagusia.
- GFAko Nekazaritzako eta Landa Garapeneko Zuzendaritza Nagusia.
- GFAko Kultura Ondarearen Zuzendaritza Nagusia.
- GFAko Obra Hidraulikoetako Zuzendaritza Nagusia.
- GFAko Lurralde Antolaketako Zuzendaritza Nagusia.
- GFAko Mugikortasuneko eta Garraio Publikoko Zuzendaritza Nagusia.

- Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu eta Hiri Agendaren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Kultur Ondarearen Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren Gipuzkoako Lurralde Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Garraio Azpiegituren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Ingurumen Kalitatearen eta Ekonomia Zirkularraren Zuzendaritza.
- Eusko Jaurlaritzako Garraio Azpiegituraren Zuzendaritza.
- Andoingo Udala
- IHOBE.
- Uraren Euskal Agentzia (URA).
- Kantauriko Ur Konfederazioa.
- Añarbeko Urak.
- Beterri-Buruntza Eskualdeko Garapen Agentzia.
- Behemendi.
- Aranzadi Zientzia Elkartea.
- Eguzki talde ekologista.
- Ekologistak Martxan Gipuzkoa taldea.
- Itsas Enara ornitologia elkarte.
- Haritzalde Naturzaleen Elkartea.
- EHNE (Euskal Herriko Nekazarien Elkartasuna).
- ENBA (Euskal Herriko Nekazarien Elkartasuna).

Horrez gain, dokumentazioa iragarri da eta eskuragarri egon da Ingurumeneko Zuzendaritza Nagusiaren Interneteko atarian (www.gipuzkoaingurumena.eus), herritarrek eta interesdun orok egin beharreko ekarpenak egin zitzan ingurumenari dagokionez).

Behin ezarritako epea amaitutakoan, eta irismen dokumentua igorri arte, honako erantzun eta ekarpen hauek jaso dira:

- **GFaren Kultura Zuzendaritzak** adierazi zuen ikusi zutela proiektuak honako elementu babestu hauei eragin diezaiekeela, eta dagokien araudi espezifiko aplikatu behar zaiela: Errota baserria eta Inquitex eraikina (Andoingo udal katalogoan sartuak I.b babesarekin); Donejakue bidearen trazatua (2/2012 Dekretuaren 15. artikulua babestua); eta ustezko zona arkeologikoak, Kordona baserrikoa (B motako babesa: hormen barrua + 15 m); Errota baserrikoa (B motako babesa: hormen barrua + 15 m); eta Elizaldeandi baserrikoa (A motako babesa: hormen barrua); horiei, gainera, 6/2019 Legearen, Kultur Ondareari buruzkoaren, 65. artikulua eta 234/1996 Dekretua zaie aplikagarri. Aurrekoari jarraituz, Kultura Zuzendaritzak jakinarazi zuen ahal bezain azkar egin behar direla Kordoba eta Errota baserrien arkeologia balioari buruzko azterketak, ustezko zona arkeologiko izendapenak babestutako guneei proiektuaren obrek eragin behar badiete.
- **Kantauriko Ur Konfederazioak** jakinarazi zuen uraren arloko indarreko araudia eta arroko plan hidrologikoak ezarritako helburuak betetzen direla bermatzeko, ingurumen inpaktuaren azterketak jaso egin beharko duela gainazaleko eta lurpeko hidrologiari lotutako informazioa (Oria, Ziako, Igelus, Balastrain, Ubegun eta Matxin ibaien edo erreken ibilguak, Ori VI ibaiaren eta Leitzaran II ibaiaren ur masak, eta Gatzume-Tolosa lurpeko ur masa), proiektuaren irtenbideena (errepideari dagokionez: 0 aukera aztertzea, eta hautatutakoa justifikatzea; soberakinen biltegiei dagokienez: saihetsezintasunaren justifikazioa eta ibaien ibilguen buruetan ez beste nonbait jartzeko ezintasuna –halaxe planteatzen baita Matxin Errekako biltegirako), proiektuaren fase guztien inpaktuari buruzkoa (drainatze sare naturalarentzako, jabari publiko hidraulikorako eta babes guneetarako eraginak, dauden ur emakidentzako eraginak, gainazaleko eta lurpeko uren kalitaterakoak eta lotutako ekosistematarakoak),

proiektuak istripu larri edo katastrofikoekin duen zaurgarritasunarena eta ingurumen zaintzako programarena eta prebentzio, zuzentze edo konpentsazio neurriena.

- **Eusko Jaurlaritzako Kultur Ondarearen Zuzendaritzak** jakinarazi zuenez, Kordoba baserriaren (ustezko zona arkeologikoa) eta Donejakue bidearen (babes bereziko monumentu multzoa) eraginaz gain, ingurumen dokumentuan aipatu gabe uzten dela obrak eragingo dion beste kultur ondareko elementu bat: 53. SA de Placencia de Armas (SAPA), babes ertaineko proposamena duena Euskal Kultur Ondarearen EAEko Zentroaren datu basean. Aurrekoari dagokionez, jakinarazi zuen obren bitartean bermatuko dela autobiarene azpiko pasabidea ibiltzeko modukoa izango dela, eta segurua, eta SAPAn mantendu egingo dela lorategi txikia (heskaiak eta zuhaitzak), aparkalekuen antolamendua egokituta.
- **Uraren Euskal Agentziak (URA)** jakinarazi zuen informazioa Kantauriko Ur Konfederazioari bidali ziola, hark txostena egiteari egoki irizten bazion ere. Gainera, txostenean adierazi zuenez, proiektua izapidetzeko hurrengo faseetan Oria gainean N-I zubibidean egin beharreko jarduketaren deskribapen xehakiatua aurkeztu beharko da, eta hirugarrenentzako eragin posibleen, inguruaren uholde arriskuaren eta ibilgua husteko gaitasunaren azterlan hidrauliko bat ere bai. Halaber, adierazi zuen neurri babesleak ezarri hartu beharko liratekeela, ahalik eta inpaktu txikiena duela bermatzeko, baita sortutako inpaktua konpentsatzeko neurriak ere, Andoain inguruan Oria ibaiaren erriberak berroneratzea eta hobetzea barne. Azkenik, gogorarazi zuen jabari publiko hidraulikoari eta haren babes guneei eraginak ekar diezazkiokeen edozein jarduketak, soberako lurren biltegiek barne, nahitaez beharko dutela Kantauriko Ur Konfederazioaren baimena, Uraren Euskal Agentziak izapidetuko duena.
- **Andoaingo Udalak** adierazi zuen Sorabilla eta Bazkardo arteko N-I errepidearen zeharbidea gaitasun handiko bide sareko lehentasunezko zati bat dela, Urumearen N-I errepideak, Urumeako korridoreak eta A-15 errepideak osatzen dutena Andoain inguruan. Horrek guztiak hesi eragin handia ekar dezake, hiri elementuen egituraketa eta azpiegituraren bi aldeetan dauden udal eremuen arteko iragazkortasun transbertsala oztopatuko duena (Calonge etxebizitza multzoa eta erdigunea, Sorabilla eta Andoaingo hiri bilbadura eta abar), eta ingurumen kutsadurako eta hots kutsadurako maila handiak ekar ditzakeela (Mimendi, Calonge eta Sorabilla inguruetakotako etxebizitzetan eta Allurraldeko kirol eta hezkuntza eraikinetan).

Udalak ulertzen du proiektua egiteak handitu egingo duela Andoaingo hiri bilbadura dagoen hesi eragina, Andoaingo HAPOan, Donostialdeko LPPan eta bidegorrien LPSan jasotakoarekin alderatuta, bereziki Bazkardo eta Mimendi inguruan (estaltze partzialeko irtenbidea da, Ama Kandida hiribideko ardatzaren eta Makaldegia-Choperale ardatzaren artean bizikletentzako loturarik gabe, eta tokiko trafikoa hobetzen ez dituen, Txistokiko irtenbidea kentzen baita), Calongen (planteatutako oinezkoen konexioa puntu beltza izan daiteke), Bordaberri/Allurralden (aurreikusi da bide plataforma ikastetxeko instalazioetara hurbiltzea, eta inpaktuak dakartza Allurralde Berri eta Allurralde Gain baserrien nekazaritzako ustiatzei).

Hortaz, aipatu zuen zati hori izango litzatekeela saihezbiderik gabe gelditzen den N-I eta A-15 errepideen korridoreak osatzen duten gaitasun handiko sarearen zati bakarra (trafiko dentsitate handieneko zatietako bat), planteatutako proiektuak ez dituela planteatutako arazoak konpontzen eta eragin nabarmenak dituela ingurumenean, eta, hortaz, inpaktu horiek txikitzeko eta konpontzeko udalaren ustez kanpoko saihezbidea garatu eta eguneratu beharko litzateke, udalaz gaindiko trafikoa urrundu egiten dituelako udalerriko gune jendetsuenetatik, banatu egiten dituelako udalaz gaindiko trafikoa eta tokikoak, eta arindu egiten dituelako eragozpenak eta inpaktuak (Karrika nukleoan izan ezik), eta, gainera, aukera ematen duelako egungo N-I errepidea hiri bide bihurtzeko, eta, hortaz, sortzen duen hesi efektua desagerrarazteko, eta Andoaingo gune hori guztia berroneratzeko eta berritzeko (espazio eta gune berriak errepidearen bi aldeetan, Ama Kandida eta Makaldegia arteko zuzeneko konexioa, barneko trafikoa desagerraraztea eta abar). Aukerarik onena dela uste duenez, eskatu zuen aukeren analisisan aztertzeko eta konparatzeko saihezbide eguneratu eta osoaren aukera.

Nolanahi ere, trazatuaren edozein aukera ezartzen dela ere, udalak eskatu du proiektuaren ingurumen azterketan honako alderdi hauek sartzeko: sakonean aztertzea egungo egoera, aukera posibleak eta proiektuak sor ditzakeen inpaktuak (obra fasean eta funtzionamendukoan) eta hartu beharreko neurri zuzentzaileak, okerrera egin ez dezan eta dauden konexio eta irisgarritasun arazoak eta hots eta atmosfera kalitatea hobetzeko (bereziki Mimendi eta Bazkardo, Calonge eta Sorabilla inguruetan), baita Oriaren eta Ziako erreken ertzak eta biodibertsitatea, faunan duen horma efektua eta habitaten zatikatzea, intereseko habitatak, azpiegituraren paisaiako integrazioa eta integrazio estetikoa, lurzoru kutsatuak eta hiri espazio narriatuak, soberakinen biltegien inpaktuak, Andoaingo HAPOan zehaztutako lurzoruen erabilera potentzialentzako eraginak eta bereziki hiri bilbadura eta ekipamenduak ere.

- **Allurralde baserriko nekazaritza ustategiaren titularrak** adierazi zuen proiektuak zuzenean eragiten diola, belardi mekanizagarriko 15 266,27 m² desjabetuko dizkiotelako, hau da, ustiapenaren azaleraren % 15, eta dokumentazioak ez duela behar bezala aintzat hartu Nekazaritza eta Basogintzako LPSan zehaztutako «nekazaritzako sektorearentzako eraginaren ebaluazioa», bereziki abeltzaintza jarduerari eta bazka guneari dagokienez, eta ez dela inolako neurririk planteatu eragin hori txikitzeko. Hortaz, eskatu zuen ezpona irtenbide bertikalago batekin ordezkatzeko, partzelari gutxiago eragin diezaion.
- **Eusko Jaurlaritzako Garraio Azpiegituraren Zuzendaritzaren** iritziz, handitu egin behar da sektoreko eraginaren azterketa, eta sakondu egin behar da proiektuak ukitutako nekazaritza lurzoruekin eta eraginekin lotutako ustategien etorkizuneko bideragarritasunari buruzkoa. Horretarako, Nekazaritza eta Basogintzako LPSan zehaztutako har daiteke oinarri gisa, nekazaritzaren sektoreko eraginaren ebaluazioari dagokionez, eta aintzat hartuko dira behin betiko okupazioak, behin-behinekoak eta hautatutako soberakinen biltegiak. Ebaluazio horretatik abiatuta, egoki iritziz gero, dagozkion neurri prebentiboak, zuzentzaileak eta konpentsatzaileak hartuko dira.
- **Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritzaren** aburuz, idatzi beharreko ingurumen inpaktuaren azterketak honako hauek sakondu beharko ditu:
 - Landareentzako neurri prebentiboei, zuzentzaileei eta konpentsatzaileei dagokienez, sakonago aztertuko eta balioetsiko dira (gunekoa eta zehatz-mehatz), eta, gainera, baita ukitutako azalerak, haien heldutasuna eta kontserbazio egoera ere. Oreka bermatzeko modua planteatu behar da (biodibertsitateari ez galtzea, kendutakoarekin 1:2 ratioaz konpentsatuz), eta berroneratzean gune bakoitzari egokitutako bertako zuhaitz eta zuhaixka espeziak lehenetsi beharko dira. Neurri horiek guztiak ekologiararen eta paisaiaren lehengoratzeko proiektuan txertatuko dira, eta hura lotu egingo zaio egikaritze proiektuari, aurrekontuei eta kontrataziorako agiri teknikoei dagokienez.
 - Soberakinen biltegiatarako aukeren azterketari eta trazatu proiektuan aurrez hautatutako tokiei dagokienez, adierazi zuen ontzat jotzen dela birplanteamendua eta inpaktua txikitzea, eta, hortaz, ulertzen duela sortutako inpaktuak onargarriak izan zitezkeela, baldin eta aukerak xehe-xehe aztertzen badira, egiaztatzen bada beste toki hobeagorik ez dagoela ingurumenerako eta bermatzen bada aipatutako gainazal ukitua konpentsatuko dela (kendutakoaren 1:2 ratioa).
 - Konektagarritasun ekologikoari lotuta egindako analisia sakonduko da (iragazkortasun eta fluxu ekologikoak bermatzeko neurriak, kontuan hartuta Oria ibaia EAEko azpiegitura berdearen parte dela), baita hautemandako flora espezie aloktono inbaditzaileena ere (*Robinia pseudoacacia*, *Fallopia japonica* eta *Arundo donax* kentzea Oria ibaiaren erriberan).
- **Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko eta Meteorologiako Zuzendaritzak** jakinarazi zuen, uholde arriskuari dagokionez, proiektuaren xede den eremuari Oria ibaiaren eta Ziako erreken 10, 100 eta 500 urteko itzulera aldiko uholde arriskuaren orbanek eragiten dietela. Gaur egun, aurreikusita dago obraren 1. fasean uholdeetatik babesteko obra egitea, Ziako erreka bideratuta, eta, hortaz, proiektuaren jarduketek aintzat hartu beharko dute, eta koordinatu egin beharko dira uholdeetatik babesteko proiektuan planteatutakoekin. Halaber, bete egin beharko da Kantauri Ekialdeko Mugape Hidrografikoaren Plan Hidrologikoan xedatutakoa (bereziki 47. artikulua (Zubiak, estaldurak, egiturazko

defentsa neurriak eta ibilguen trazatuen aldaketak diseinatzeko arau espezifikoak) eta 48. artikulua (Urbanizatu beharreko gune berrien eta komunikazio bideen drainatzea) eta EAEko Ibaiek eta Errekak Antolatze Lurralde Plan Sektorialean ezarritakoa. Adierazi zuen eguneko prezipitazioaren balio isomaximoak 275 mm eta 300 mm artean daudela, 500 urteko itzulera aldiarekin, eta balio horiek aintzat hartu behar direla drainatzeak diseinatzeko.

Arrisku sismikoari dagokionez, adierazi zuen gunea VI intentsitateko eremu batean dagoela, eta, hortaz, aintzat hartuko dela eraikuntza sismoerresistentetarako araua. Baso sutearen arriskua txikia dela adierazi zuen. Salgai arriskutsuen garraioak dakarren arriskuari dagokionez, adierazi zuen Bazkardo eta Sorabilla arteko N-I errepidearen tarteak arrisku ertaina duela, eta proiektuak proposatzen duen bide segurtasunaren hobekuntzak lagundu egingo duela arrisku hori ez handitzen. Dena den, 100 eta 200 metroko lerroak zehaztu ditu N-I errepidearen alde banatan, egoera txarrean istripuren bat gertatuz gero esku hartzeko.

Irismen dokumentu hau igorri ondoren erantzunen bat jasotzen bada, hura proiektuaren sustatzaileari bidaliko zaio ahal bezain laster, kontuan hartu dadin proiektua eta ingurumen inpaktuaren azterketa egitean.

4. Ingurumen inpaktuaren azterketan aintzat hartu beharreko alderdiak.

Ingurumen inpaktuaren azterketaren (IIA) edukia egokitu egin beharko zaio 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 35. artikuluan ezarritakoari. Egin beharreko IIAk artikulua eta horretan eta eranskinean ezarritako eduki eta eskema izan beharko du, eta bereziki jaso beharko ditu bertan zerrendatutako alderdiak:

1. Proiektuaren deskribapen orokorra.

A. Eraikuntza fasean:

- Ukitutako gainazalak, egiturarenak berarenak, eragiketa osagarrienak, zerbitzuguneenak, soberakinen biltegiatarako guneenak, loturenak, pistenak eta sarbide gehigarrienak eta abar.
- Lur mugimenduak. Zehaztu egingo dira, eskokatutakoez gain, egingo diren indusketak eta betelanak, baita soberakinen beharrezko biltegien kokapenak eta obra egikaritzeko behar diren materialen jatorria ere, hala badagokio. Horien kartografia ere jasoko da.
- Behar diren egituren mota eta kopurua. Zubibideak, zubiak, biribilguneak, faunarentzako pasabideak, drainatze obrak eta abar eta haien tamainak zehaztuko dira. Kasu bakoitzerako kartografia egokia.
- Beharrezko makineria eta langileak. Laneko plana eta obrak egiteko modua.
- Egikaritzeko epea eta kronograma. Aurrekontua.
- Ukitutako azpiegiturak eta zerbitzuak (errepideak, telefono zerbitzuak, sare elektrikoa, zuntz optikoa, uraren hornidura eta saneamendu sareak eta abar).
- Zerbitzu eta eragiketa osagarriak (olio aldaketak, isurketak, behin-behineko pistak eta abar).
- Eraikuntza aldiaren sortutako trafikoa. Ibilgailu kopuruaren zenbatespenaz gain, obrara sartzeko bide nagusiak eta obrako kamioiak sartzekoak eta irteerakoak zehaztuko dira.
- Bidea eraiki bitartean sortuko direla aurreikusitako hondakinak, atmosferarako isurketak, hots isurketak, likido isurketak, isurketa puntu posibleak, indarreko araudiak ezarritako mugak betetzearen edo ez betetzearen aurreikuspenak.
- Azpiegituraren mugikortasuna eta iragazkortasuna. Aintzat hartu beharko da egun dauden oinezkoen, txirrindularien eta motordun ibilgailuen sarbideetan duen eragina errepideagatik iragazkortasun txikia duten Andoaingo gune eta auzoetan, eta horiek birjartzea eta hobetzea

planteatu beharko da. Horri dagokionez, aintzat hartuko dira, eta proiektuak jasoko, espaloien, azpiko eta gaineko pasabideen, bidegorrien eta abarren ezaugarriak (trazatuak, gutxieneko zabalerak, argiztapena, materialak, akaberak eta abar).

B. Funtzionamendu fasean:

Bidearen funtzionamendutik eratorritako ekintzak xehakatuko dira, ingurumen inpaktuak sor ditzaketenak edo ingurumenaren kalitatean eragin dezaketenak (aurreikusitako trafikoa, zarata, atmosferarako isurketak, isurketak, lurzoruen kutsadura, salgai arriskutsuen trafikoa, mugikortasuna eta irisgarritasuna eta abar).

2. Aukeren analisia eta hautatutako irtenbidearen justifikazioa.

Ingurumen inpaktuaren azterketan jasota geldituko da *Bazkardon (Andoain) N-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosarako noranzkoan hobetzeko aukeren azterketa*, hura laburtuta edo hartara jota. Hartan, hainbat irizpiderekin aztertu ondoren eta ingurumen alderdiak kontuan hartu ostean, C-II irtenbidea garatzea hautatu da, bizikidetza korridorea izeneko aukerakoa, zeinetik abiatuta garatu baita Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa hobetzeko eta Andoaingo inguruan integrazteko egungo proiektua.

Bazkardon (Andoain) A-15 eta N-I errepideen konexioa Tolosarako noranzkoan hobetzeko trazatu proiektuaren inguruan adierazi zen moduan, Ingurumen Administrazioako Zuzendaritzak irizten dio ezen, egun horri dagokionez aplikagarriak diren jasangarritasun irizpideei segituz, oro har ulertzen dela dauden azpiegiturak optimizatzea eta hobetzea egokiagoa dela eta ingurumenean, gizartean eta ekonomian inpaktu txikiagoa dakarrela trazatu berrietan dautzan irtenbideak eraikitzeak baino. Hortaz, kasu honetarako, zehazki, «bizikidetza korridorea» izeneko aukera orokorrean oinarritutakoa (N-I/A-15 errepidearen beraren hobekuntza moduan planteatu da, egungo egoerarekin alderatuta, baina baita igarotzen den inguruaren hobekuntza eta harekiko integrazio moduan ere) jasangarriagoa da eta ingurumenean inpaktu erlatibo gutxiago dakartza «saihesbide korridorea» edo errepide berriaren aukeretan oinarritutakoek baino: dagoeneko artifizializatutako lurzoruak berrerabiltzea eta birgaitzea eta egikaritzeko behar diren bestelako baliabide materialak aurrezteak; ekonomia zirkularraren eta hondakin gutxiago sortzekoaren esparruan; nekazaritzako lur eta lur natural gutxiago okupatzea; inpaktu txikiagoa intereseko landaredian, habitatetan eta animalia espezieetan eta lurraldearen zatikatzean; inpaktu txikiagoa paisaian; inpaktu txikiagoa baliabide hidrologikoetan eta abar.

Hala eta guztiz ere, hautatutako bizikidetza irtenbidearen inguruan ere azkenean errepidea osatuko duten egituren diseinu aukerak ere aztertu egingo dira, edozein aukeratzen dela ere ahal beste integra daitezen eta sortzen dituzten ingurumen eraginak ere txikitu egin daitezen, bereziki hots eraginari (Allurraldeko hezkuntza eta kirol zuzkiduretan eta Mimendi, Calonge, Sorabilla eta abarreko bizitoki eremuetan), ingurumen eta paisaia integrazioari (Mimendin planteatutako estalkia eta errepidea osatzen duten gainerako egiturak –hormak, ebaketak eta ezpondak, funtsean ikastolako bihurgunekoa–, eta abar), ukitutako intereseko landare azalerei (Oriaren erriberan eta soberakinen biltegien inguruetan), eta azpiegituraren bi aldeetan dauden udal eremuen motordun ibilgailuen eta oinezkoen irisgarritasun eta iragazkortasun transbertsalari (1.A. apartatuko azken epigrafean jasotakoari dagokienez).

Halaber, instalazio gehigarrien kokapenak aztertuko dira (makineria multzoak, obretarako sarbideak eta abar), eta, funtsean, erabakitako irtenbidea eta hartarako sarbideak garatzean sortutako soberakinetarako behar diren biltegiak kokatzekoak. Ingurumen dokumentuan zehatz-mehatz azaltzen da errepidea eraikitzean sortutako soberakinen biltegiatarako bederatzi kokapen posibleei egindako irizpide anitzeko analisia, eta emaitza izan da 3. aukera (trazatuaren hegoaldean) eta 1. aukera (iparraldean) direla egokienak ingurumenaren ikuspegitik, haien azalerak egokitu eta birplanteatuta.

Illo horretan, beharrezkotzat jo da ingurumen inpaktuaren azterketak osatzea soberakinen helmugaren eta kudeaketaren aukeren azterketa, aintzat hartuta soberakinen obran bertan edo behar duten beste

batzuetan balorizatzea edo berrerabiltzea lehenetsi behar dela (APM/1007/2017 Agindua, urriaren 10ekoaren, 2.4. artikulua), eta, azterketa horren ondoren kokapen berriak behar direla egiaztatuz gero, horiek narriatuta daudelako berroneratzea edo birgaitzea behar duten lurretan egitea, intereseko landaredirik eta florarik eta fauna sentikorrik gabekoetan, nekazaritzako balio handiko lurak ahalik eta gutxien okupatzea eta ibaiei ahalik eta gutxien eragitea. Aurrekoaren guztiaren ondoren, azkenean justifikatu egin beharko da proposatutako irtenbideak zergatik aukeratu diren gainerako aukeren aurretik, funtzionaltasun irizpideak aintzat hartuz baina bermatuz soberakinen biltegiak hautatzean ez dela topatu aipatutako baldintzatzaileen arabera ingurumenerako egokiagoa den beste kokapenik.

3.- Ingurumen inbentarioa.

Ingurumenaren kalitatea baldintzatzen duten alderdiak definitu eta deskribatuko dira, aurreko 2. apartatuan aipatutakoa aintzat hartuta. 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, VI. eranskinaren 3. apartatuan (A zatia) jasotako alderdiak aztertuko dira. Ingurumen inbentarioaren apartatu guztiak balioetsi behar dira.

Egokia da balioespen esparru gisa aintzat hartzea elementuek duten garrantzi erlatiboa, tokiko, eskualdeko edo bestelako eremu bat hartuta. Halaber, posible bada, kalitate eta indar frogatua duten lege testuetan, arau teknikoetan, azterlanetan eta dokumentuetan jasotako mailak eta balioak ere aipatuko dira. Diagnosiak aintzat hartu beharko du alderdi hauen analisia, eta horiekin batera aztertuko dira azterlana egin bitartean hautemandako elementu garrantzitsu guztiak:

3.1 Gizakiaren lasaitasun eta osasun baldintzekin lotutako alderdiak:

- Kalitate akustikoa. Trazatu proiekturako egindako azterlan akustikoa egin eta sakonduko da, gunearen egungo soinu kalitatea jaso dezan, eta konparazioa egitea ahalbidetu dezan, azpiegitura abian jarri aurreko eta ondorengo hots mailen artean. Horretarako, zarataren legedian ezarritako metodologiari jarraituko zaio, eta zehaztu egin beharko dira ukitutako eremu bakoitzerako kalitate akustikoaren helburuak, baita kalitate helburu horien eta 37/2003 Legearen, azaroaren 17koaren, Zarata buruzkoaren, eta 213/2012 Dekretuaren, urriaren 16koaren, Euskal Autonomia Erkidegoko hots-kutsadurari buruzkoaren, arabera ezarritako balioen betetze maila ere.

Azterlan horren oinarritzat hartuko da Gipuzkoako Errepideen Foru Sarearen Zarataren Mapa Estrategikoa eta Andoingo Zarataren Mapa, eta aintzat hartuko dira proiektuak ukitutako eremuaren immisio maila lagun diezaieketen hots isurpenen beste zarata iturri batzuk ere, adibidez, industria jarduerak eta tren sarea.

- Airearen kalitatea. Proiektuaren eraginpeko gunearen kalitate atmosferikoaren diagnostiko bat egingo da, eta azterketa bereziki bideratuko da trafikoaren intentsitate aldaketak egonez gero immisio mailak alda dakizkieken kutsatzaileetara. Neurketa instalazio hurbilenetako datuak hartuko ditu abiapuntu, eta, beharrezko irizten bazaio, baita azterketa honetarako berariazko neurketetakoak ere. Diagnostikoak, gainera, kutsatzaile atmosferikoak barreiatzean eragina duten faktoreak aztertu beharko ditu (haize nagusiak, alderantzizkatze termikoko egoerak eta abar).

3.2 Alderdi naturalistikoen deskribapena (intereseko landaredia eta fauna eta konektagarritasun ekologikoa):

Aurkeztutako aurretiko analisiak identifikatu du hautatutako irtenbideak intereseko zenbait eraketari eragingo diela, esaterako, hariztiei eta baso mistoei eta ibaiei lotutako haltzadi eta lizardiei.

Sakondu egin beharko da ukitutako landare eta animalia komunitateen deskribapena eta diagnostikoa, bai errepideak eragindakoena bai hala badagokio soberakinen biltegiek eragin diezaieketena ere, eta kontuan hartu beharko ditu, esaterako, kontserbazio maila, egiturazko konplexutasuna, espezie edo habitat berezien eta/edo sentikorren presentzia eta ingurua berreskuratzea erraztu dezakeen beste edozein. Inbentariatutako unitate bakoitzaren azalerak eta ehunekoak kuantifikatuko dira, dagokion komunitatearen guztizkoarekin alderatuta, baita eremu

bakoitzean duten interesa ere (tokikoa, eskualdekoa eta bestelakoak). Halaber, gunean dauden habitaten arteko konektagarritasun ekologikoa aztertuko da.

Horretarako, IIAn egungo landarediaren eta habitaten kartografia xehatua jasoko da, eta azterketa eremuko animalia eta landare espezieen inbentario bat ere bai, baita lur inguruneari zein ibai inguruneari lotutako interes handieneko espezieen populazioen ezaugarrien eta kontserbazio egoeraren azterketa ere.

Ildo horretan, emandako informazioari eta jada badagoenari jarraituz, honako alderdi hauek sakondu beharko dira, baita azterketa egin bitartean identifikatutako bestelako elementu garrantzitsuak ere, sakonean azertzea eskatzen dutenak:

- a) Erriberako basoa: proiektuaren eraginpeko zati guztian erriberako basoaren kontserbazio egoera deskribatzea, QBR indizea edo beste bat erabiliz, eta emaitzak kartografian islatzea.
- b) Hariztia eta baso mistoa: trazatuaren eraginpeko inguruneako baso autoktonoen masen kartografia eta deskribapena.
- c) Batasunaren intereseko habitatak: eraginpeko eremuan dauden Batasunaren intereseko habitaten kartografia eta deskribapena.
- d) Uhalde enara: diagnostikoan jasotako erroldetatik abiatuta, uhalde enararen (*Riparia riparia*) populazioek Oria ibaiaren arroaren zati horretan duen egoera aztertu beharko du, eta kolonien kokapena eguneratu, errepidearen eraikuntzak eragin diezaiokeen zati osoan ibaia aztertuta.
- e) Fauna eta konektagarritasuna: diagnostikoak identifikatu eta kartografiatu egin beharko ditu eskualdean eta tokiko mailan ekosistemen konektagarritasunarekin lotutako elementurik eta habitatik garrantzitsuenak. Ildo horretan, habitat horiek erabiltzen dituzten espezieen inbentarioak egingo dira, eta arreta berezia jarriko zaio errepidearen bi aldeetan dauden espazio horien arteko faunaren konektagarritasunari, baita Oria ibaiko erriberek konexio zeregina izateko duten gaitasunari ere.
- f) Landare espezie inbaditzaileak: kontuan hartuta azterketa eremu horri espezia exotiko inbaditzaileak eragiten dietela (*Fallopia/Reynoutria japonica* eta abar), beharrezkotzat jo da diagnostikoak informazio hori eguneratzea eta espeziearen eraginpeko guneak kartografiatzea, gero neurriak hartzeko, errepidea eraikitzeke jarduketek espeziea zabaltzea susta ez dezaten.
- g) Interes geologikoko guneak: Trazatuaren zati bat Andoaingo Kolubioien interes geologikoko guneetatik pasatzen da. Diagnostikoak zedarritu eta deskribatu egin beharko du eraketa geomorfologiko hori, eta interes zientifikoa eta hezkuntzakoa balioetsi beharko du.

3.3 Alderdi hidrologikoen eta uraren kalitatearen deskribapena: Trazatua Oria ibaiaren, Ziako, Igelus eta Balastrain erreketako (lurperatuta daude egungo errepidea gurutzatzen duten lekuan) hainbat puntutatik igarotzen da, eta soberakinen 1. biltegiaren hasierako kokapenak eragin egiten dio Matxin errekarari; horregatik, ezinbestekoa da ibai ekosistema oso-osorik deskribatzea, hala gero inpaktuak identifikatzeko eta balioesteko nola neurri zuzentzaileak hartzeko eta ingurumen zaintzako programa eraginkor bat diseinatzeko.

Horrenbestez, ukitutako ibilgu guztien ezaugarri fisiko, kimiko, morfologiko eta biologikoak deskribatuko dira, baita ibai ekosistemaren kalitatea baldintza dezaketen bestelako faktoreak ere (presak, atzemateak, kanalizazioak, isurketak eta abar). Halaber, lurpeko sistema hidrologikoa ere deskribatu egingo da, eta indusketa lanak baldintzatu edo haiei eragin diezaieketen alderdiak identifikatuko dira (uholde arriskua, drainatzeak eta abar).

Azkenik, baliabide hidrikoen egungo erabilerak eta erabilera potentzialak deskribatuko dira, eta inbentario bat bai, ur harguneena eta, hala badagokio, uraren araudiak babestutako guneena.

- 3.4 Balio estetikoekin eta paisaiakoekin lotutako alderdien deskribapena: Aurkeztutako aukerek planteatu dutenez, proiekturako beharrezkoak dira paisaian inpaktuak ekar ditzaketen egiturak.

Paisaiarekin lotutako alderdiak ondo tratatzeko, dagozkion neurri zuzentzaileak ezarri ahal izateko, diagnostiko fase honetan halaber beharrezkoak dira eremuaren paisaia ezaugarrien analisi sakona, paisaiaren deskribapena, bistazko osagaiak aintzat hartuta (forma, linea, kolorea, testura, eskala, distantzia, baldintza atmosferikoak eta abar) eta arro bisuala (ikusgaitasuna, tamaina, itzal gunek, estaltzeak eta abar), baita gunearen berezko kalitatea eta hauskortasuna eta bideak eta haren azpiegiturek eragindako paisaia inpaktuak xurgatzeko gaitasuna ere.

- 3.5 Alderdi geologiko, geomorfologiko eta geoteknikoen deskribapena: Deskribatu egingo dira eremuaren ezaugarri geologiko eta geoteknikoak, proiektuak zuzenean ukitutakoak, eta arreta berezia jarriko zaie indusketa guneei. Deskribatu egin beharko da lekuaren profil geologikoa, eta betelan antropikoak non dauden zehaztuko da.

- 3.6 Oinezkoen, txirrindularien eta motordun ibilgailuen irisgarritasunari eta mugikortasunari lotutako alderdiak: Zehaztu egingo dira proiektuaren eraginpeko eremu eta haren influentzia gunearen barruko oinezkoen, motordun ibilgailuen eta txirrindularien mugimendu nagusiak. Mugikortasuna sortzen duten puntuak identifikatuko dira, baita azpiegitura nagusiak eta joan-etorrien tipologia bakoitzeko dauden irisgarritasun arazoak ere, aintzat hartuta sektoreko eta udaleko mugikortasunaren eta irisgarritasunaren plangintzan jasotako aurreikuspenak eta jarduketak.

- 3.7 Lurzoruak eta nekazaritzako ekoizpena: IIAk identifikatu eta deskribatu egin beharko ditu aztergai den eremuko nekazaritza ustiategiak, deskribatu egin beharko du haien mota eta ukitutako lurren balioa eta potentzialitatea. Horri dagokionez, kontuan hartuko da Allurralde Baserriko titularrak bidalitako erantzuna.

- 3.8 Ondare historikoa, artistikoa, kulturala eta arkitekturakoa: Ondare historiko eta artistikoaren eta arkeologikoaren inbentario bat egingo da, errepidearen inguruan ukituta suerta daitezkeen inguruetan. Ildo horretan, aintzat hartuko da Eusko Jaurlaritzako Kultur Ondarearen Zuzendaritzak eta a GFAko Kultura Zuzendaritzak emandako informazioa.

- 3.9 Lurzoru kutsatuak: Kutsatuta egon daitezkeen lurzoru gisa inbentariatutako kokapenak identifikatuko eta zehaztuko dira, baita aztergai den eremuan dauden eta lurzoru kutsa dezaketen jarduerak, egungoak zein antzinakoak, ihobek emandako informazioarekin.

- 3.10 Ingurumeneko arriskuak eta arrisku antropikoak: Eraginpeko eremuan dauden ingurumen arriskuak deskribatuko dira (uholdeenak, sismikoak eta abar), baita antropikoak ere (erregaiak, material edo hondakin arriskutsuak, salgai arriskutsuen trafikoa, sute arriskua eta abar).

4.- Inpaktuak identifikatzea eta balioestea.

Inpaktuak identifikatzeko, proiektuaren ekintzen eta ukitutako ingurunearen elementu espezifikoaren arteko interakzioen azterketa erabiliko da, aurreko 3. apartatuan identifikatutakoari jarraituz, eta egungo egoera eta etorkizuneko alderatu egin beharko dira. Deskribapen horixe egingo da hala eraikuntza faserako nola ustiatze faserako, funts zientifiko onartua duten metodologiaren eta kalkuluen prozesuen bidez egingo da, eta 21/2013 Legearen, abenduaren 9koaren, 6. eranskinean (A atalaren 4. apartatua eta B atala) ezarritako metodologia eta terminologia erabiliz. Nolanahi ere, inpaktuen balioespena behar bezala arazoituko da ukituta suerta daitezkeen ingurunearen elementu bakoitzeko, eta sektoreko araudiak edo oro har onartutako arau teknikoak oinarri hartuz ezarri beharreko kalitate atalaseekin edo helburuekin erkatuko dira.

Kasu bakoitzean, inpaktutzat joko da jarduerak ukitutako elementuari kendutako balioa, eta, hortaz, inbentarioaren egungo egoera balioetsi egin beharko da. Egokia da balioespen esparru gisa aintzat hartzea elementuek duten garrantzi erlatiboa, tokiko, eskualdeko edo bestelako eremu bat hartuta.

Aintzat hartuko dira eragin metagarriak edo sinergikoak, inguruneari errepidea eraikitzearen eta izapidetzen ari diren beste proiektu edo plan batzuen eraginaren baturaren ondorioz suerta daitezkeenak.

Edonola ere, inaktuak identifikatzean eta balioestean honako hauek hartu beharko dira kontuan, gutxienez:

a) Gizakiaren lasaitasun eta osasun baldintzekin lotutako eraginak:

- Hots kalitateari dagokionez: azterlan akustiko bat egingo da, eta horretarako metodologia izango da 37/2003 Legean, azaroaren 17koan, Zaratar buruzkoan, hura garatzen duten bi errege dekretuetan (1513/2005 Errege Dekretua inguruko hotsaren ebaluazioari eta kudeaketari dagokionez eta 1367/2007 Errege Dekretua zonakatze akustikoari, kalitate helburuei eta hots isurpenei dagokienez) eta 213/2012 Dekretuan, urriaren 16koan, EAEko Hots Kutsadurari buruzkoan, ezarritakoa. Azterketak, amaitzeko, aurreikusi egin beharko ditu ustiapen faseko hots mailak, eta dagozkion zarata mapak egin beharko ditu. Mapa horietatik abiatuta zenbatetsiko da araudi aplikagarrian ezarritakoa baino zarata maila handiagoak jasaten dituzten eraikuntzen kopurua. Zenbatespen horietan, egungo eraikuntzez gain, kontuan hartuko dira indarrean dauden edo Andoaingo udalerrian izapidetzen ari diren plangintzetako garapen berriak ere.
- Airearen kalitateari dagokionez: balioetsi egin beharko da trafikoaren banaketa berriak zer eratan eragiten dion sortzea espero den kutsatzaile atmosferikoen balantzeari, eta Oria haranaren zati horretako airearen kalitatean izango duen eragina, bereziki, guneko populatuetan izango duena. Aintzat hartu beharko dira aurreikusitako trafikoak eta baldintza meteorologiko nagusiak, ukitutako gunearen barreiatze gaitasuna eta ezarri beharreko neurri zuzentzaile posibleak.

b) Balio naturalistikoetako inaktua (intereseko landaredia eta fauna eta konektagarritasun ekologikoa): Diagnostiko fasean identifikatutakoetan oinarrituta egingo da, eraikuntza fasean gertatutakoak kontuan hartuta (habitat suntsipena, landaredia ezabatzea, luraren formak aldatzea eta abar), baita ustiapen faseetakoak ere (horma efektua, trafikoaren hotsen eragozpenak, ibilgailuek harrapatuta hiltzeko arriskua handitzea eta abar).

Kuantifikatu egingo da eraketa begetal eta habitat ukituen azalera, arreta berezia jarrita harizti eta baso mistoetan, erriberako basoetan eta Batasunaren intereseko habitatetan; horietarako, azaleraz gain, ukitutako masen kalitatea eta berezitasuna ere balioetsi egingo dira.

Halaber, balioetsi egin beharko da proiektua eraikitzeak eta ustiatzeak espezie mehatxatu katalogatuetan (uhalde enara, kolaka eta abar), Batasunaren interesekoetan edo zerrenda horietan egon ez arren esangura berezia dutenetan izan dezakeen eragina, baita Andoaingo Kolubioien interes geologikoko gunean duen eraginaren maila eta garrantzia ere.

IIaren apartatu horretan identifikatu eta balioetsi beharko da errepideak faunaren mugimenduari egingo dion oztopoa, eta, errepideaz gain, aintzat hartu beharko dira habitatak eta espazio naturalak zatikatzen laguntzen duten azpiegitura eta hiriguneak.

Azkenik, aztertu egingo da obrek landare espezia exotiko inbaditzaileak (*Buddleja davidii*, *Fallopia/Reynoutria japonica* eta abar) barreiatzen laguntzeko arriskua ere.

c) Alderdi hidrologikotarako eta uraren kalitaterako inaktuak: Aztertuko da proiektuari lotutako obrak eraikitzeak zer eragin duen uraren kalitatean eta Oria ibaiaren eta Ziako, Igelus, Balastrain eta Matxin erreken egoera geologikoan, baita lurpeko uretan ere. Balioetsi egingo da baliabide hidrikoetan, ur harguneetan eta uraren araudiaren arabera babestuta dauden guneeetan duen eragina. Halaber, aztertu egingo da egitura berriak egiteak (zubien eta zubibideen zutabeak, drainatzeak) ibaien dinamikan izan dezakeen eragina ere. Azkenik, faktore horiek guztiek ibai inguruneke espezie sentikorretan, esaterako, kolakan eta izokinean, izan ditzaketen efektuak ere balioetsiko dira.

- d) Balio estetiko eta paisaiakoetarako inpaktuak: Aintzat hartuta errepideak eta lotutako egiturek (zubibideak, ezpondak, biribilguneak eta abar) ikusgaitasun handiko espazioak hartzen dituztela, populazio dentsitate handiko eremu jendetsu batean, eta, hortaz, aldatu egingo dutela jende askoren eguneroko paisaia, IIAk balioetsi egin beharko ditu, zehatz-mehatz, ikusgaitasunarekin lotutako inpaktuak eta bidea eta haren egiturak hautemateko modua, 90/2014 Dekretuaren, ekainaren 3koaren, Paisaia Babesteari, Kudeatzeari eta Antolatzeari buruzkoaren, 7.3. artikuluari jarraituz. Azterlanak identifikatu egingo ditu ukitutako arro bisualak eta herrigune populatu edo behatoki nagusietatik azpiegiturak duen interbisibiltatea. Analisirako oinarri gisa erabili ahalko dira proiektuaren xede den bidearen interbisibiltate kalkulu espezifikoak eta simulazio fotografikoak, azpiegiturak lurrian bertan izango duen okupazioa irudikatzeko, ebaketak eta ezpondak barne.

Paisaiaren analisi horretan, oso garrantzitsuak dira, batetik, Mimendi estaltzeko integrazio irtenbideak, hiri bilbaduratik oso hurbil dagoen azpiegitura bat delako, eta, bestetik, errepideak Allurralde ikastolaren bihurgunetik igarotzean duen trazatua; izan ere, printzipioz planteatutako aukerarako ebaketa ezponda bat sortuko da, altua, eta interbisibiltate handikoa (bai N-I errepidetik bai Andoaingo herriguneko puntu eta auzo askotatik).

Illo horretan, txosten honen 2. apartatuan zehaztutakoari jarraituz, batetik, Mimendiko estalkiaren zabalera handitzeko aukera aztertuko da, Tolosarako norabideko errepideko erreien ahalik eta azalera handiena estaltzeko, eta bestetik, Allurralde ikastolaren bihurgunean aztertu egingo da beste irtenbide batzuk egiteko aukera (tunel aizuna), paisaian hobeto integratzeaz gain animalien konektagarritasuna hobetzea eta ikastolako eta kirol zuzkiduretako eremuan hotsa murriztea ahalbidetuko dutenak. Aukeraren bideragarritasun eta eraginkortasun funtzionala eta ingurumenekoa eta abantaila eta desabantailak aztertu ondoren, justifikatu egingo da azkenean hautatutako irtenbidea zergatik aukeratu den.

- e) Oinezkoen, txirrindularien eta motordun ibilgailuen irisgarritasunerako eta mugikortasunerako eraginak: Aurreko 3.6. artikuluan xedatutakoari jarraituz, identifikatu eta balioetsiko dira obra fasean zein funtzionamendu fasean proiektuak irisgarritasunean, mugikortasunean eta ibilbide ohikoenetan dituen eraginak, modalitate eta mugitze fluxu orotan (oinezkoa, bizikleta, motordun ibilgailua), horretarako kontuan hartuta sektoreko eta tokiko mugikortasunaren plangintzan jasotako aurreikuspenak eta jarduketak.
- f) Nekazaritzako sektorerako eragina: IIAk identifikatu eta balioetsi egin beharko du baserrietan eta nekazaritzako ustiatzeetan duen eragina, kuantifikatu egin beharko du ukitutako nekazaritzako lurra, haren balio agrologikoa eta ukitutako ustiatzeien kopurua, amaitutakoan ustiatze horien bideragarritasunaren diagnostikoa egiteko. Horretarako, aintzat hartu ahalko da Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintzako Zuzendaritzak zehaztutakoa eta Allurralde ustiatzeian eragina txikitzeko modua.
- g) Ondare historikorako, artistikorako, kulturalerako eta arkitekturakorako eraginak: Aintzat hartuko da Eusko Jaurlaritzako Kultur Ondarearen Zuzendaritzak eta a GFAko Kultura Zuzendaritzak emandako informazioa.
- h) Eraginak kutsatutako lurretan: Dauden lur kutsatuetan lur mugimenduak edo obrak egitearen eraginak identifikatzea.
- i) Arrisku antropikoak edo ingurumenekoak: Uholde arriskuari, suteei, arrisku sismikoei eta abarri lotutakoez gain, 21/2013 Legearen, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 35.1.d artikuluan xedatutakoari jarraituz, apartatu espezifikoa bat jasoko da, istripu larriren eta/edo katastrofe esanguratsuren bat gertatuz gero proiektuak duen zaurgarritasunaren ondorioz ingurumenean izan ditzakeen eragin kaltegarri nabarmenak deskribatzeko.

- j) Eraginak klima alaketan: IIAk proiektuaren bizialdiko berotegi efektuko gasen (BEG) zenbatespen bat izan beharko du, eta zer neurri hartuko diren horiek ahal beste txikitzeko.

5.- Neurri babesleak, zuzentzaileak eta konpentsatzaileak:

Proposatu beharreko neurri babesleak, zuzentzaileak eta konpentsatzaileak xede izango dute ingurune elementuentzako inpaktuen balioa txikitzea, eta bermatuta egon beharko du behin betiko proiektuan sartzen direla. Neurriak eta haien tamaina espero diren inpaktuenaren arabera izango da. Horien kartografia ere jasoko da.

Planteatutako neurri bakoitza egikaritzeko kostua eta aplikazio egutegia ere jaso beharko da, eta proiektuaren aurrekontu nagusian txertatu beharko da.

Neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileak definitzean eta deskribatzean, honako hauek zehaztuko dira, besteak beste:

a) Obrarako neurri zuzentzaile orokorrak:

Neurri zuzentzaileak aintzat hartu beharko dituzte obrak egikaritzeak eragiten dien guztiak, baita, hala badagokio, proiektuaren desjabetze eremutik kanpo egonda ere ukitutakoak (sarbideak eta obrak, lan plataformak eta abar); izan ere, haiei berdin aplikatuko zaizkie neurri zuzentzaile eta lehengoratzailerak egokiak.

Obrak egin bitartean ez zaio eragingo behar baino azalera handiagoari, eta, hortaz, proiektuak ahalik eta zehatzen zedarritu eta kartografiatu beharko du okupatu beharreko gehieneko azalera, bai obrako guneek okupatu beharrekoa bai aldi baterako biltegien; hala badagokio soberakinen biltegiaren; obra instalazioen eta eraikuntzen; makineria multzoaren; materialen, olio eta erregai biltegien, ibilgailuak garbitzeko guneen, urak arazteko sistemen, trafikoaren aldi baterako desbiderakuntzen eta obra barneko eta kanpoko bide sarearen kokapenari dagozkion obra unitateek okupatu beharrekoak. Ildo horretan, jarduketara gune bakoitzera heltzeko dagoeneko badauden bideak erabiliko dira, ahal dela.

2. apartatuan xedatutakoari jarraituz, obrako materialen balantzeari ahal beste erabili beharko dira soberakinak tratatzen, berroneratzeko edo berrerailetzeko (lotuneak, ildo bizkarrak eta abar), edo behar duten eremu narriatuetan. Kalkulua zehatza izango da, hala badagokio soberakinen biltegiaren eta haien berroneratzearen neurria behar bezala ezartzeko, baita bertako lurraz kargatutako ibilgailuen fluxua eta garraiatzeko neurri zuzentzaileak ere.

Aipatutako instalazioak eta aldi baterako biltegiak, eta, hala badagokio, soberakinen biltegiak kokatzeko, aintzat hartuko dira ingurumen eragin ahalik eta txikiena sortzeko irizpideak. Intereseko landare eraketak dituzten (baso autoktonoaren masak, erriberako landaredia, lehentasunezko intereseko habitatak) espazioetatik kanpo jarriko dira, eta saiakera egingo da ibilguetatik edo gainazaleko bestelako ur masetatik aldentzeko, edo, soberakinen biltegiatarako, justifikatu egingo da ezinezkoa dela zuzenean ibilguei ez eragitea, Kantauriko Ur Konfederazioak erantzunean dioten moduan.

Obren zuinketa garaian eta eraikuntza lanak hasi aurretik, balizamendu espezifiko eta sendoa egin beharko da, mugitzen zaila, zehatz-mehatz zedarritzeko aurreko paragrafoan aipatutako balio esanguratsuko natura elementuen ondoan dauden lan gune guztiak.

b) Kalitate akustikoari buruzko neurriak:

Azterketa akustikoaren emaitzen arabera, eta proiektua garatzearen ondorioz hots maila erreferentziatzeko muga balioetatik gora igotzen denean edo nabarmen igotzen denean eragiketaren aurreko egoerarekin alderatuta, dagozkion neurri zuzentzaileak planteatuko dira inpaktu hori apaltzeko, bai obra fasean bai funtzionamendu fasean: ildo bizkarrak, pantaila akustikoak (hala badagokio, ikastolako bihurtunean, Sorabillan eta Mimendiko

estaltzean, Calongen eta abar), asfalto porotsuak, abiadura kontrola, jardunbide egokiak eta abar. Halaber, funtzionamendu fasean ere neurketa errealak egingo dira egindako zenbatespenean zehatz-mehatz egiaztatzeko, eta baieztatzeko apartatu honetan ezarritako apaltze eta babes neurriak eraginkorrak direla. Hala badagokio, neurri zuzentzaile horiek berrikusi egin beharko dira, lortutako emaitzen arabera, araudi aplikagarrian ezarritako mugako balioak bete daitezen.

Lanek iraun bitartean, aplikatu beharrekoak izango dira makineriaren mantentze lan orokorretarako eta hotsa jatorrian murrizteko beharrezkotzat jotzen diren jardunbide egoki guztiak, eta, zehazki, aplikagarria denean, 212/2002 Dekretuan, otsailaren 22koan, makina jakin batzuk aire zabalean erabiltzeagatiko ingurune soinu igorpenak arautzen dituenean, ezarritakoa, 212/2012 Dekretuan, urriaren 16koan, xedatutakoaren arabera ezarritako soinu immisioko kalitate helburuak betetzeko.

c) Airearen kalitateari buruzko neurriak:

Obrak egikaritzeko fasean, ahal beste txikituko dira lanetatik bertatik edo obretarako ibilgailuetatik datozen atmosferarako partikulen isurketak, eta kontrol neurriak ezarriko dira, esaterako, kamioien gurpilak garbitzeko sistemak, galtzadak eta obra zatiak ureztatzea, ibilgailuen mantentze egoera egokia bermatzea eta abar, beharrezkoak direnak eraikuntza lanetatik datozen esekidurako partikulek eragindako inpaktua txikitzeko. Saihestu egingo da hauts materialak aire zabalean biltegiatzea.

Indusketako materialen (lurrak, hondakinak eta abar) garraioa hezetasun egoera onenean egingo da, eta, beharrezkoa bada, karga estaltzeko gailuak dituzten ibilgailuekin, partikulak atmosferan ez barreiatzeko.

d) Sistema hidrologikoa eta uren kalitatea:

Organo eskudunek ezarritako baldintzei oztoporik eragin gabe, jabari hidrauliko publikoari eta haren babeseko zortasun eremuei eragiten dieten obrek honako zehaztapen hauei jarraitu beharko diete:

- Indusketen, lur mugimenduen eta eraikuntzen fasea egikaritzeko ahal bezain sedimentu eta bestelako kutsatzaile gutxi isuri beharko da ukitutako ibilguetara; hortaz, mugatu egingo da edonolako obra materiala ur lasterretatik hurbil metatzea (Oria ibaia eta Ziako, Igelus eta Balastrain errekek), hala aldi baterako nola behin betiko, eta beharrezko bitartekoak ezarriko dira hurbil egindako lubeten eta ebaketen lurrak eror ez daitezen.

Horretarako, obrak egiteko lehen faseetan material finei eusteko beharrezko gailuak instalatuko dira, urak isuri aurretik: sedimentuentzako hesiak, dekantazio putzuak edo iragazkiak eta prentsak, isurketetako esekidurako partikulen maila handia bada. Sistema horietan dekantatutako lohiak aldi behin bilduko dira, eta haien ezaugarrien arabera kudeatuko.

- Obrako aldi baterako instalazioak (makineria multzoak, ibilgailuen garbiketa, gurpilen garbiketa, garbiguneak eta abar) jabari publiko hidraulikotik eta ibilguen zortasun gunetik kanpo ezarriko dira, eta, ahal dela, haien babeseko zortasun gunetik kanpo, ingurutik isolatu egingo dira hidraulikoki, eta bereizi egingo dira korrante naturaletatik etorritako urak eta instalazioetatik datozenak; izan ere, azken horiek tratatu egin beharko dira, hala badagokio, isuri aurretik, legez ezarritako balioak gaindi ez ditzaten.
- Aztertu egingo da errepideko plataformako luzekako drainatzeen isurketen aurretik kutsadura maila txikitzeko sistemak ezartzeko aukera egokia den (hondarrak kentzeko kutxatila eta koipea kentzekoak, drainatze jasangarriko sistemak eta abar).

e) Balio naturalistikoak babesteko neurriak (intereseko landaredia eta fauna eta konektagarritasun ekologikoa):

Garatutako jarduketek ukitutako lursailak berroneratzeko zehaztasun proiektua egingo da, dagokion aurrekontu eta guzti, eta obra proiektuaren parte izatera igaroko da. Bertan, zehaztu egin beharko dira landaredia berrezartzean erabili beharreko espezieak –guneko komunitate klimazikoei dagozkienak, ahal dela inguruko bertako eta gune biogeografikoko espezieen eta ekotipoen haziak eta aleak erabiliz– eta plantazioaren dentsitatea, habitat naturalizatuak sortzen laguntzeko, eta, ahal dela, inguruko landaredi naturalarekin konektatzeko. Intereseko landaredia duten ukitutako azalerak konpentsatu egin beharko dira, kendutakoa baino azalera handiagoarekin. Obren berme aldirako behar diren mantentze lanak definitu beharko dira. Beharrezko kartografia erantsiko da, behar bezala deskribatzeko.

Azalera soilduak higatu ez daitezen, ukitutako gune guztien lehengoratzeko jarduketak, ahal dela, obrak egin bitartean egikaritutako dira, obrek aurrera egin ahala ezarritako birmoldatze eta birlandatze lanak egin daitezen. Horretarako, lur begetalaren goiko geruza berreskuratuko da, zuzenean edo zeharka obraren eragina jaso ahal izan duena, gero beharrezko lehengoratzeko lanetan erabiltzeko. Lur begetal horren ezaugarrien arabera aurreikusiko da hobekuntza organikoa erabiltzea.

Espezie exotiko inbaditzaileei dagokienez, proiektuak neurriak zehaztu beharko ditu horiek ezartzea eta zabaltzea saihesteko. Ondore horietarako, proiektuaren inguruan dauden espezierik ohikoenen diagnostiko bat egingo da, dagoeneko egikaritutako obrek ukitutako lursailen kolonizazio maila zehaztuko da, eta arriskuak aztertuko dira. Diagnostiko horretatik abiatuta ezarriko dira prebentzio neurriak, eta, hala badagokio, baita errotik kentzekoak ere. Halaber, zaintza programan sartuko da espezie horien agerpenaren jarraipen lana.

Faunari eta konektagarritasunari dagokienez, 3.2.e apartatuan aipatutako faunaren deskribapena egin ondoren, eta beharrezkoa suertatuz gero, eraikuntza proiektuak jaso egingo ditu faunarentzako beharrezko pasabide espezifiko eta eraginkorrak, edo, bestela, drainatze obrak egokitu egingo dira horretarako, espezieentzako fauna iragazkortasun transbertsala ahalbidetzeko egokien jotzen diren errepidearen puntuetan. Orobat, neurriak definituko dira errepidearen egitura batzuetarako (kutxatila, zarataren aurkako pantailak eta abar), faunarentzako eragin kaltegarriak txikitzeko.

f) Balio estetikoak eta paisaiakoak integratzeko neurriak:

2. eta 4.d apartatuetan aipatutakoaren arabera paisaia eraginak aztertu ondoren planteatutako oharrei, emaitzei eta irtenbideei jarraituz, bermatu egin beharko da neurri eta eraikuntza irtenbideak ezartzen direla gehienbat sortuko diren ezpondei eta ebaketei eta egin beharreko egiturei (zubibideak, zubiak, sostengatze hormak, zorrotak, drainatze lanak eta abar) lotutako paisaia eraginak integratu eta txikitu ahal izateko. Ildo horretan:

- Ezpondetan egonkortze eta euste egokia lortzeaz gain bistarako integrazioa hobetzen duten irtenbideak planteatuko dira. Hormigoi esne gunitatu eta proiektatuak paisaia integrazioarako eta naturalizazioarako oso gaitasun txikia dute; horregatik, posible bada, eta ezponden ezaugarrien arabera, bestelako irtenbideak erabiltzera joko da, adibidez, sare organikoetan, geogelaxkatan, geosare bolumetrikotan, *mulching*ean (bigungarria jartzean), hesi itxurako landaketetan, manta organikoetan, metatan, zurezko bilbaduratan, euste horma eta eskoilera berdeetan eta abarretan oinarritutakoak.
- Gehien ikusten diren hormei edo egiturei dagokienez, aztertu egingo dira euste, heltze eta/edo egonkortze lanak berdin egiten dituztela frogatu eta integrazioa hobea duten irtenbideak, eta eskoilera bizietan, gabioietan, horma berdeetan, bioingeniaritzako hormetan (krainerrak), harlangaitzeko eskoileratan, jardineria hormatan eta abarretan oinarritutakoak. Ildo horretan, paisaia integrazioa irtenbideak eta lorezaintzakoak aztertuko dira, Mimendiko estalkiaren goiko zatia atseginagoa egiteko.
- Zubibideetan, zubietan eta tunel aizunetan, egitura diseinatzeko aintzat hartu beharko dira tratamendu estetikoko neurriak, paisaia integrazioa bermatzeko eta bistarako intrusioa

txikitzeko (plataformaren, zutabeen, baranden, balaustraden, argiztapenaren, lorategien, tuneletako ahoratzeen eta abarren tratamendua eta diseinua).

- Drainatzerako hormigoizko eskailera itxurako zorrotenei dagokienez, inguruarekin hobeto integratutako beste batzuk erabiltzeko aukera aztertuko da, esaterako, mailarik gabeko ibilgua, harrizko enkatxoz egina, eta ertzak landareztatzea.

Halaber, lursail naturalaren eta ebaketetako ezponden eta betelanen (soberakinen biltegia barne, hala badagokio) arteko bateratze formalak, ahal dela, beti egingo dira forma leun eta biribilduekin, erpinak eta profil lerro-zuzenak kenduta, hobeto integra daitezen eta kalitate estetiko handiagoa izan dezaten.

g) Oinezkoen, txirrindularien eta motordun ibilgailuen irisgarritasunerako eta mugikortasunerako neurriak:

2. eta 4.e apartatuetan zehaztutako analisiaren ondoren, neurriak planteatuko dira, zuzentzeko egun N-I errepideak eta proiektuak irisgarritasunaren, mugikortasunaren eta oinezkoen, txirrindularien eta motordun ibilgailuen joan-etorrien azpiegiturretan, fluxuetan, ohituretan eta modalitateetan dakarren eragina. Azpiegitura horiek birjartzea eta hobetzea planteatu beharko da, iragazkortasun eta mugikortasun irizpide egokiei jarraituz.

Ildo horretan, Ama Kandida eta Txistoki guneen arteko ipar-hego eta errepidearen bi aldeek arteko ekialde-mendebalde mugikortasun jasangarria hobetzeko, Mimendin planteatutako estaltze egiturak bidegorria ere izango du, Gurutze Gorriaren ingurura arte, eta errepidearen gainean diseinatutako oinezkoen pasabidea ere egokituta egongo da horrelako mugikortasunerako, eta aukera emango du Calonge eta Comao/Bordaberri guneen artean dagoeneko planteatutako oinezkoen eta bizikleten ibilbidearekin konektatzeko, zeinak Comaoko azpiko pasabidea zabaltzean jarraitu egiten duen Txistoki gunerantz eta Andoaingo erdigunerantz.

h) Balio agrologikoko lurzoruek babesteko neurriak:

Birjarri egingo dira ukitutako partzeletako eta laborantza lurretako itxiturak eta gainerako azpiegitura elementuak. Zelaiei eta laborantza guneei eraginez gero, dagokion birlandatzea egingo da, eta aurretik lurra goldatu edo harrotu egingo da, trinkotu ez dadin. Lur begetala kendu eta ahal bezain denbora laburrez gordeko da, gero birjartzeko. Gune bat prest dagoenean, estaltzeko lur begetalaren geruza banatuko da.

i) Kutsatuta egon daitezkeen lurzoruei lotutako neurriak:

Dagoeneko identifikatuta dauden lurzoru kutsatueterako eta lurzorian arriskua ekar dezaketen kontzentrazioetan substantzia kutsatzaileak dauden susmo oinarritutako dauden jarduketak guneeetan nahitaez izapidetu beharko da lurzoruaren kalitatearen adierazpen bat, baldin eta 4/2015 Legearen 23. artikuluan jasotako egoeraren bat gertatzen bada. Gainera, leku horietan edozein esku hartze egin aurretik lurzoruaren kalitatea aztertu beharko da, bermatzeko ez dagoela arriskurik langileentzat eta lursailaren erabiltzaileentzat.

j) Obrako hondakinak eta soberakinak kudeatzeko neurriak:

Obrek iraun bitartean sortutako hondakinak kudeatzeko jarraitu egingo zaio 7/2022 Legean, apirilaren 8koan, Ekonomia Zirkularrerako Hondakin eta Lurzoru Kutsatuei buruzkoan, eta 112/2012 Dekretuan, uztailaren 26koan, Eraikuntza eta Eraispén Hondakinen Ekoizpena eta Kudeaketa arautzekoan, aurreikusitakoari. Oro har, berariaz debekatuta dago sortutako hondakin tipologia elkarrekin edo beste hondakin batzuekin nahastea. Teknikoki eta ekonomikoki bideragarria den bitartean, hondakin tipologia bakoitza balorizatu egin beharko da, behar bezala baimendutako balorizatzaile baten bitartez.

Hondakin arriskutsuak eta olio erabiliak dagokien araudiaren arabera kudeatuko dira (833/1988 Errege Dekretua eta 679/2006 Errege Dekretua, hurrenez hurren). Kudeatzaile baimendu bati helarazi arte, hondakin horiek estalkipean biltegitratuko dira, ontzi estanko eta behar bezala etiketatuetan, zoru iragazgaitz baten gainean, eta isurketa edo ihes posibleak eusteko ontzi edo euste sistemen barruan, hondakin ez arriskutsu edo geldoak biltegitratzeko guneetatik bereiz.

4.2 apartatuan soberakinen kudeaketari eta helmugari buruz zehaztutakoa aztertu ondoren, eta horretarako biltegia behar bada, eraikuntza proiektuak apartatu edo eranskin espezifiko bat izango du, 49/2009 Dekretuaren, otsailaren 24koaren, V. eranskinak ezarritako dokumentazio guztia jasotzen duena, aplikagarriak zaizkion ingurumen inpaktuaren txosten honetako zehaztapenak barne. Dokumentazio hori eta uraren eta biodibertsitatea babestearen arloko organo eskudunen txostenak Ingurumen Administrazioako Zuzendaritzari bidaliko zaizkio, baimena eman dezan, eraikuntza proiektua onetsi aurretik.

k) Arrisku antropikoak edo ingurumenekoak saihesteko neurriak:

Hala badagokio, deskribapenean sartu beharko dira proiektuak istripu larriekin eta/edo katastrofe esanguratsuekin duen arriskuarekiko zaurgarritasunaren eragin kaltegarria prebenitzeko eta arintzeko neurriak deskribatu beharko dira, eta horretara oinarri moduan erabili ahal da Eusko Jaurlaritzaren Larrialdiei Aurre Egiteko Zuzendaritzak emandako txostena, edo proiektuari aplikagarriak zaizkion bestelako arau batzuen arabera egindako arrisku ebaluazioen bidez eskuragarri dagoen eta lortu den informazio esanguratsua.

l) Energia efizientziarako eta klima aldaketarako neurriak:

Eraikuntza proiektuak izan beharko duen argiztapenari buruzko eranskinak justifikatu egin beharko du bete egiten dela 1890/2008 Errege Dekretua, azaroaren 14koa, kanpoko argien instalazioetako energia-efizientziari buruzko erregelamendua onesten duena, eta haien EA-01 eta EA-07 jarraibide tekniko osagarriak, baita Gipuzkoako Lurralde Historikoko errepideen eta bidegorrien energia efizientziako irizpideen arabera gomendio teknikoak ere. Argiztapena diseinatzean lehenetsi egin beharko da energia kalifikazio handiko instalazioak ezartzea (A eta/edo B), eta aztertu egingo da hornidura iturri gisa plaka fotovoltaiakoak erabiltzeko aukera.

Erabili beharreko eraikuntza materialak hautatzean (asfaltoak, hormigoia, zoladurak eta abar) eta horiek ezartzeko behar diren lan sistemak eta makineria aukeratzean, eskuragarri dauden teknikarik onenak erabiliko dira, ahal dela, materialen eta makineriaren optimizazioa frogatzen dutenak horiek erabiltzeak dakartzan berotegi efektuko gasei dagokienez.

6.- Ingurumen zaintzaren programa

Ingurumen zaintzaren programa bat egingo da, bermatzeko bete egiten direla kontrolatu beharreko aldagai bakoitzerako ingurumen inpaktuaren azterketak ezarritako kalitate helburuak. Halaber, zaintza programak aukera emango du azterketan aurreikusi gabeko asaldurak identifikatzeko, gutxi gorabehera soilik zenbatetsi ahal izan diren balioak zituzten parametroen datu kuantitatiboak emateko, eta neurri zuzentzaile gehiago ezartzeko, aplikatutakoak nahikoak ez badira. Horri dagokionez, programak identifikatu egin beharko ditu jarraipena egin beharreko sistemak, alderdiak edo ingurumen aldagaiak, egin beharreko jarraipen eta kontrol jarduketak eta bakoitzaren metodologia (datuak hartzeko estrategiak, aldizkakotasuna eta abar) eta kronograma, erabili beharreko jarraipen adierazleak eta haien mugako eta/edo erreferentziazko unitateak eta mailak, baita eman beharreko txostenen edukia eta aldizkakotasuna ere.

Nolanahi ere, ingurumen zaintzaren programa ez da eraikuntza fasera mugatuko; aitzitik, proiektuaren ustiapen fasera ere zabalduko da, berme aldiak iraun bitartean. Hortaz, programa eraikuntza proiektuan eta obrak kontratatuzeko baldintza agirian txertatuta egongo da, eta dagokion aurrekontua izango du, ez soilik obra aldi baterako jaso arte, baizik eta berme aldia amaitu arte.

7. Ingurumen inpaktuaren azterketaren laburpen ez teknikoa eta kartografia

Ingurumen inpaktuaren ebaluazioaren araudiak zehazten duenez, proiektuaren nolakotasuna eta inguruneari eragiten dion modua ulertzeko informazio laburrarekin eta termino ulergarriekin idatziko da. Gainera, gomendatzen da dokumentazio grafikoa ere txertatzea, informazio publikorako.

Txostenaren aipatutako informazio guztia, gainera, erraz erreproduzitzeko formatuetan emango da, telematikoki zein bestelako bitarteko elektronikoen bidez erraz atzitzeko modukoan. Kartografia PDF eta SHP formatuetan aurkeztu beharko da.

5. Proiektuaren eta ingurumen inpaktuaren azterketaren informazio eta kontsulta modalitateak

21/2013 Legearen, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 36. artikuluan eta hurrengoetan xedatutakoari jarraituz, Bide Azpiegituren Departamentuak proiektua eta ingurumen ebaluazioko azterketa informazio publikoan jarriko du, gutxienez 30 egun baliodunez, Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean eta bertako egoitza elektronikoen iragarri ondoren.

Informazio publiko hori proiektua onesteko prozedurako fase batean egingo da, zeinean irekita egongo diren proiektuaren edukia, zabalera eta definizioa zehazteko aukera guztiak.

Informazio publikoa hasteko iragarkian proiektua baimentzeko prozeduraren laburpen bat egongo da, gutxienez honako informazio hau jasoko duena:

- a) Proiektuari ingurumen inpaktuaren ebaluazio arrunta dagokiola adieraztea.
- b) Proiektua onesteko organo eskuduna zein den; informazio garrantzitsua eman dezaketen organoak, alegazioak aurkezteko lekua eta horiek aurkezteko epea.

Informazio publikoko izapidearekin batera, Bide Azpiegituren Departamentuak kontsulta egingo die administrazio publiko ukituei eta pertsona interesdunei. Gutxienez, irismen dokumentu honen 3. apartatuan jasotakoak izango dira.

Kontsultak bitarteko elektronikoen bidez egingo dira, eta gutxienez haiekin batera bidaliko da ingurumen inpaktuaren azterketa, edo non kontsulta daitekeen, txostenak eta alegazioak zer organori bidali behar zaizkion eta ingurumen ebaluazioari dagokion proiektuaren inguruko informazio guztia.

6. Ingurumen inpaktuaren adierazpen eskaera

Proiektua onetsi aurretik, Bide Azpiegituren Departamentuak ingurumen inpaktuaren adierazpena eskatuko dio Jasangarritasun Departamentuari, zeina, 21/2013 Legearen, Ingurumen Ebaluazioari buruzkoaren, 39. artikuluan xedatutakoari jarraikiz, gutxienez ingurumen inpaktuaren ebaluazio espedientearen dokumentu hauekin batera bidaliko den: proiektuaren dokumentu teknikoa, ingurumen inpaktuaren azterketa, informazio publikoko izapideetan eta kontsultetan jasotako alegazio eta txostenak eta haien erantzunak.

Donostia, 2024ko urtarrilaren 11n

INGURUMEN ADMINISTRAZIOKO ZUZENDARI NAGUSIA

Izaskun Gómez Cermeño

Sinaduren laburpena / Resumen de firmas

Titulua / Título:

N1 Bazkardo Documento de Alcance